

KULTURUTSKOTTETS UTLÅTANDE 22/2013 rd

Regeringens årsberättelse 2012

Till grundlagsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 19 september 2013 regeringens årsberättelse 2012 (B 13/2013 rd) till grundlagsutskottet och utrikesutskottet för beredning och bestämde samtidigt att de permanenta fackutskotten ska lämna utlåtande till grundlagsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- kulturråd Leena Aaltonen, undervisnings- och kulturministeriet
- generalsekreterare Jyrki Ijäs, Finlands Folkhögskolförening rf.

Dessutom har skriftliga utlåtanden lämnats av

- direktör Jukka Liedes, undervisnings- och kulturministeriet
- Utbildningsstyrelsen
- Finlands Kommunförbund
- Finlands biblioteksförning.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Riksdagens uttalanden

Åtgärderna med anledning av de äldsta uttalandena som riksdagen har godkänt på förslag av utskottet är inte tillfredsställande eller pågår fortfarande. De gäller främst studiestödet. På grund av de pågående ändringarna i behandlingen av årsberättelsen anser utskottet att följande uttalanden kan strykas i detta sammanhang.

— Systemet med bostadstillägg för studerande, RP 73/1999 rd — RSv 109/1999 rd

— Studiestöd, utveckling, RP 11/2005 rd — RSv 57/2005 rd, två uttalanden

— Yrkehögskolorna, finansieringssystem, RP 206/2002 rd — RSv 306/2002 rd

— Studiestöd för studerande på andra stadiet, RP 9/2006 rd — RSv 38/2006 rd

Sammantaget sett anser utskottet att de åtgärder som vidtagits med anledning av följande uttalanden har varit tillräckliga eller att uttalandena i övrigt inte längre är aktuella. Därmed kan följande strykas:

— RP 28/2004 rd — RSv 100/2005 rd, två uttalanden

— Utbildningspolitisk redogörelse, SRR 4/2006 rd — RSk 35/2006 rd

— Läroavtalsutbildning, finansieringssystem, RP 119/2008 rd — RSv 188/2008 rd

— Yrkesutbildning, uppföljning av yrkesstarten, RP 107/2009 rd — RSv 138/2009 rd

— Kulturens framtid, SRR 4/2010 rd — RSk 38/2010 rd.

Undervisningen i de samiska språken och i svenskt teckenspråk

Med hänvisning till avsnitten om språkstrategin och sametinget meddelar kulturutskottet grundlagsutskottet för kännedom att utskottet har behandlat läget för och finansieringen av de samiska språken och svenskt teckenspråk som eget ärende (SIO 2/2013). Utskottet ser med största oro på den nuvarande undervisningen i de samiska språken. Särskilt utsatt är skolksamiskan. I utlåtandet (KuUU 18/2013 rd) om budgetpropositionen underströk utskottet att det är oerhört viktigt för den samiska kulturens fortbestånd att undervisningen i de samiska språken är tryggad. Samtidigt underströk utskottet att språkboversamheten är ytterst viktig för språkinläringen. Barnomsorgen kan ge små barn ge språkfärdigheter som är till stor nytta i de fortsatta språkstudierna. Tack vare språkboversamhet har fler börjat tala skolksamiska. Verksamheten spelar en avgörande roll i arbetet för att bevara och stimulera intresset för de samiska språken. Vidare är

det viktigt att komma ihåg att möjligheterna att studera samiska också bör förbättras utanför samernas hembygdsområde.

Utskottet påpekar att studiematerialet i undervisningen i de samiska språken används påfallande länge, och lärarna har praktiskt taget inga möjligheter att välja studiematerial. Undervisningen i skolksamiska är av mycket begränsad omfattning, men det vore till god hjälp om det fanns högkvalitativt studiematerial anpassat till elevernas språkliga bakgrund.

Dessutom påpekar utskottet att det i dagsläget inte finns någon utbildning i svenskt teckenspråk i Finland. Situationen för det svenska teckenspråket är prekär. Om inga särskilda åtgärder vidtas finns det risk för att språket dör ut — enligt vissa bedömningar redan inom tio år.

Ställningstagande

Kulturutskottet föreslår

att grundlagsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 8 november 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Raija Vahasalo /saml
vordf. Inkeri Kerola /cent
medl. Ritva Elomaa /saf
Jukka Gustafsson /sd
Leena Harkimo /saml
Pauli Kiuru /saml

Kimmo Kivelä /saf
Sanna Lauslahti /saml
Mika Niikko /saf
Mikaela Nylander /sv
Simo Rundgren /cent
Pauliina Viitamies /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Marjo Hakkila.